

RIVE-hankkeen uutiskirje

Kesä 2021

Hankepäällikkö Ensio Heikinkangas toivoo hankkeeseen mukaan suurempaa määrää seuroja ja yhdistyksiä.

RIVE-hankkeen ensimmäinen vuosi takana

Verkostojen ja toimintatapojen luontia

Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n hallinnoima RIVE (Ryhmytyminen, Itsensä tunteminen, Vuorovaikutus ja Elämäntaidot) on edennyt vähän yli vuoden ikään.

Maahanmuuttajien kotouttamiseksi liikunnan avulla on muun muassa luotu verkostoja kahdeksan liikunnan aluejärjestön alueella, järjestetty webinaari ja valmisteltu seuraavan vuoden toimintaa.

RIVE-hankkeen juuret ovat Belgian pääkaupungissa Brysselissä. Miksi juuri siellä? Siksi, että siellä kohtasivat kaksi asiantuntijaa, Kristiina Noopakka Etelä-Suomen AVI:sta ja Timo Hämäläinen PLU:sta. Keskustelun tuloksena syntyi idea ja kolmevuotinen hanke, jota opetus- ja kulttuuriministeriö lähti rahoittamaan.

Kesällä 2020 alkanutta hanketta veti ensimmäisen noin puoli vuotta PLU:lla Kirsi Martinmäki. Hänen apunaan oli verkostojen kartuttamisessa nykyinen hankepäällikkö **Ensio Heikinkangas**. – Verkostoissa on mukana erilaisia tahoja kuten kuntia, kaupunkeja sekä maahanmuuttajien kanssa työtä tekeviä yhdistyksiä ja seuroja. Tällä hetkellä mukana on kahdeksan aluejärjestöä, mutta tavoitteena on saada mukaan myös muut seitsemän, kertoo Heikinkangas. Hankepäällikön työn ohella hän toimii myös PLU:n nuoriso- ja seurakouluttajana.

Erilaiset alueet ja tarpeet

Hankkeen yhtenä, konkreettisenä tavoitteena on koota hyviä käytänteitä paikallistason toimijoille eli lähinnä seuroille ja yhdistyksille.

– Yksi toimiva esimerkki on Turusta, jossa järjestetään yökorista. Se on suunnattu erilaisista etnisistä taustoista tuleville nuorille ja järjestetään yhteistyössä Turun kaupungin liikuntapalvelujen kanssa.

Toimiva malli RIVE-toiminnan toteuttamiseen onkin Heikinkangan mukaan sellainen, jossa seurat pääsevät järjestämään toimintaa kuntien ja kaupunkien rahoittaessa tai hakiessa eri rahoitusvaihtoehtoja. Alueet eivät kuitenkaan ole samanlaisia: tekemisen mahdollisuudet ja tarpeetkin vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea.

Toukokuussa järjestetty Sportti yhdistää –webinaari sai paljon myönteistä palautetta. Se herätti myös yhden osallistujan innostuksen aiheeseen liittyvän lopputyön tekemiseen. Aihe on siis herättänyt kiinnostusta laajemminkin.

Koulutusta ja laajempia verkostoja

Ensimmäisenä hankevuotena on kartoitettu alueiden toiveita. Esiin on noussut niin koulutustarpeita, seminaareja / webinaareja kuin käytännönkin toimintaa.

– Hankkeella itsellään ei mahdollisuutta järjestää toimintaa eri alueilla. Neuvoja ja koulutusapua voimme kylläkin antaa niin aluejärjestöjen vetureille, joiksi vastuuhenkilöitä nimitämme kuin seuratoimijoillekin.

Yhtenä RIVE-hankkeen haasteena Heikinkangas näkee seurojen ja yhdistysten saamisen mukaan hankkeeseen. Niille mukana olemisesta olisi hyötyä esimerkiksi lisäkontaktien ja sitä kautta harrastajamäärien kasvamisessa. Osallistumismaksua niille ei aiheudu, ei myöskään lisätyötä.

RIVE-hanketyö vaatii Heikinkankaan mukaan paljon asioiden selvittämistä ja uusien asioiden omaksumista. Työ on melko haastavaa, mutta samalla luodaan uutta ja tehdään urauurtavaa työtä maahanmuuttajien kotouttamiseksi. Heikinkangas kuvaileekin tätä hanketyötä palapeliksi, jota kootaan pala palalta.

Teksti ja kuva: Kirsi Kuusisto

Monipuolisessa Sportti yhdistää –webinaarissa todettua:

Urheilu ja yhdessä tekeminen on yhdistävä voima

Jotta maahanmuuttajat saadaan kotoutumaan liikunnan avulla, tulee seuran hallituksen sitoutua siihen ja kirjata toiminta myös seuran toimintasuunnitelmaan. Parhaimmillaan liikunta on yhteispeliä, yhdessä toimimista, oli sitten kysymys yksilö- ja joukkuepelistä. Myös Keski-Arfikasta Suomeen muuttaneet jalkapalloveljekset **Prince Mokuma** ja **Giscard Mosamete** todistivat RIVE-hankkeen järjestämässä webinaarissa esimerkillään, miten urheiluharrastus nopeuttaa kotoutumista ja myös kavereiden saantia.

Prince ja Giscard kertoivat muuttaneensa 30 asteen lämmöstä Suomen koleuteen lokakuussa 2006. Prince oli tuolloin 7-vuotias, isovelji Giscard vähän vanhempi. Yhdeksänlapsisen perheen lapset kuuluivat vasta Pariisin lentokentällä, mihin maahan he olivat muuttamassa. Uudeksi asuinpaikaksi tuli Hämeenlinna.

Urheiluseuratoiminnasta tuli poikien elämässä tärkeä palanen. Innostus jalkapalloon oli syntynyt jo Kongossa, mutta tosissaan sitä sai alkaa harrastamaan HJS:n harjoituksissa. Jalkapallosta tuli se ”yhteinen juttu”, joka johti entistä parempaan sopeutumiseen uuteen maahan.

– Meillä oli kavereiden kanssa yhteinen sävel, ja saatiin tosi nopeasti kavereita, totesivat Prince ja Giscard seurakehittäjä Tommi Lindroosin (Hämeen Liikunta ja Urheilu ry) haastattelussa kannustaen samassa tilanteessa olevia rohkeasti harrastamaan. Nykyään molemmat pelaavat HJS:n edustusjoukkueessa.

Käytännön toimintamalleja

Webinaarin avannut, RIVE-hanketta hallinnoivan Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n aluejohtaja **Aino-Maija Siren** muisteli Tanskaan tehtyä jalkapalloturnausta. Siren oli matkalla suomalaisen juniorijoukkueen huoltajana.

– Kulttuurien ja kielten sekamelskaa oli mukava seurata. Meidän suomalaispojat löysivät yhteisen kielen brassipoikien kanssa yhden päivän jälkeen. Se oli sportti, tässä tapauksessa jalkapallo. Ja vaikka kysymys oli vain viikon pätkästä, turnauksesta syntyneistä ystävyyssuhteista on tullut myös pysyviä, kertoi Siren.

Sirenin mukaan urheilu antaa meille mahtavan mahdollisuuden oppia tuntemaan toinen toisiamme, itseämme ja ymmärtämään toisiamme ”aina vaan paremmin”.

– Sportin kieli on universaali. Se on liikettä, se on tekemistä, se on yhteispeliä. On sitten kyse yksilölajista tai joukkuelajista, kyse on kuitenkin aina yhteispelistä.

Sirenin mukaan seurat tulevat varmasti hyötymään RIVE-hankkeen tuloksista. Hanke tulee

tuottamaan hyviä käytännön toimintamalleja paikallisen tason toimijoille.

Pysyväksi osaksi normaalitoimintaa

Kulttuuriasianeuvos **Päivi Aalto-Nevalainen** opetus- ja kulttuuriministeriöstä toi puheenvuoronsa alkuun numerotietoa: Suomessa asuu noin 300 000 ulkomaan kansalaista. Hän totesi, että liikunnalla on merkittävä rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa ja yhteisöllisyyden tukemisessa.

– Vuosille 2020 – 2023 ollaan parhaillaan valmistelemassa uutta, lakisääteistä kotouttamisohjelmaa. Taustalla on myös vuoden 2015 liikuntalaki. Valtioneuvoston liikuntapoliittinen selonteko 2018 linjaa, että valtion liikuntapoliittikan päätavoitteena on maahanmuuttajien osalta yhdenvertainen osallistuminen liikuntatoimintaan muun väestön kanssa inklusioperiaatteen mukaisesti, kertoi Aalto-Nevalainen.

Aalto-Nevalainen otti esiin myös naisten ja tyttöjen näkökulman ja osallisuuden, johon on syytä kiinnittää huomiota myös jatkossa. RIVE-hankkeen osalta hän totesi tavoitteena olevan, että kaikki 15 aluejärjestöä olisivat hankkeessa mukana ensi vuonna. Nyt mukana on kahdeksan aluejärjestöä. Vielä kauemmas katsoen hän toivoi, että liikunnan avulla kotouttaminen tulisi pysyväksi osaksi aluejärjestöjen normaalitoimintaa.

Koululta harjoituksiin

Toiminnanjohtaja **Maurizio Peresi** kertoi helsinkiläisen Walter ry:n toiminnasta ja kertoi vinkkejä urheiluseurojen inklusiiviseen toimintaan. Walter ry:n tarkoituksena on edistää kulttuurienvälisiä vuorovaikutusta Suomessa, erityisesti lasten ja nuorten parissa.

– Seurojen ja yhdistysten kannattaa pitää mielessä, mikä on toiminnan tavoite ja mitä sillä halutaan saavuttaa. Toiminnan tulee olla kynnyksetöntä. Ja tytöille tulee olla erilliset ryhmät. Seuran hallinnolta hän peräänkuulutti sitoutumista ja maahanmuuttajien kotouttamistoiminnan kirjaamista toimintasuunnitelmaan. Lisäksi hän vinkkasi seuratoimijoita muutamiin konkreettisiin toimenpiteisiin: kirjallisista seuratoimintaoppaista kannattaa tehdä kieliversioita sekä noutaa maahanmuuttajalapsia ja –nuoria koulupäivän jälkeen ensimmäisiin harjoituksiin. Käytännön esimerkin kaupungin liikuntapalveluista alakouluikäisille kertoi liikuntakoordinaattori **Meri Isto**. Itä-Helsingissä maksutonta, monipuolista liikuntaa ilman kilpailuja tarjotaan EasySport-toiminnan kautta.

Luottamuksen rakentamista

TV-tuottaja **Arman Alizad** kertoi monin, työuraansa liittyvin esimerkein urheilun ja yhdessä tekemisen yhdistävästä voimasta. Punaisena lankana hänellä oli otsikko ”Ihmiseltä ihmiselle”. Vuonna 1980, vajaa 10-vuotiaana Suomeen vanhempiensa kanssa muuttanut Arman päätyi maahan Suomessa asuvien sukulaisten vuoksi. Syntymämaasta Iranista oli ollut aiheellista lähteä islamilaisen vallankumouksen vuoksi. Ennen Suomeen muuttoaan perhe asui vuoden USA:ssa.

Suomeen sopeutuminen alkoi pienessä kerrostalossa Tapiolassa. Kavereita saadakseen hän laittoi kerrostalon ilmoitustaululle englanninkielisen, ruutupaperille kirjoittamansa ”kaveripyynnön”. Seuraavana päivänä asunnon oven taakse ilmestyikin Pekka-niminen poika. Arman kutsui Pekan sisälle. Vaikka yhteistä kieltä ei ollut, yhdessä leikkiminen onnistui mainiosti.

– Musiikki ja urheilu ovat universaaleja kieliä. Yhdessä tekeminen rakentaa luottamusta, ei siihen tarvita yhteistä kieltä. Kaikessa tekemisessä asenne on tärkeä, kiteytti Arman. Alizad kertoi myös sitkeyttä opettaneesta tiestään räätäliksi sekä ”Kill Arman” –ohjelman tiestä kansainväliseen suosioon. Eri puolilla maailmaa kuvattu ohjelma oli toteutuksensa alkuvaiheessa Alizadin mukaan yleinen vitsi. Siihen ei uskottu, mutta tekijät Alizad ja Tuukka Tiensuu uskoivat. Vuonna 2013 sarjaa esitettiin 135 maassa.

– Mitä aiheidemme kohtaaminen on opettanut? Kulttuurien ja ihmisten kohtaamisen taidon. Kohtaamiset poistavat ennakkoluuloja. Mitä menestys sitten on? Se on yhdistelmä eri tekijöitä: ajoitusta, onnea ja kovaa työtä, tiivistä Alizad.

Teksti: Kirsi Kuusisto

RIVE-hanke

Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry
Huhtalantie 2, 60220 SEINÄJOKI

Yhteyshenkilö: Ensio Heikinkangas
ensio.heikinkangas@plu.fi

Osoitelähde: Asiakasrekisteri, uutiskirjeen tilaajat.
Jos et halua meiltä enempää postia, [poistu](#) postituslistalta.